# Pomperipossalagstiftningens övergångsregler — en tolkningsfråga?

Övergångsbestämmelserna för rätt till avdrag för egenavgifter är inte helt uttömmande, vilket vid 1977 års taxering i visst fall kan medföra en snävare tolkning än som lagstiftaren torde ha avsett. Problemet gäller *uppdragstagare* som i anledning av 1976 års taxering påförts minst 3 000 kr i egenavgifter. En formell lagtolkning kan medföra att dessa skattskyldiga kommer i kläm. Det finns därför anledning att uppmärksamma grunderna för reglerna om rätt avdragsår för egenavgifter som upptagits på debetsedel för slutlig skatt enligt 1976 års taxering (jfr v Bahr, SN s 102—103 denna årgång).

Om inte övergångsreglerna funnits skulle samtliga skattskyldiga, som påförts egenavgifter i anledning av 1976 års taxering, få dra av dessa vid 1977 års taxering. De egenföretagare som dessutom hade rätt till det nya schablonavdraget, d v s skattskyldiga, som under år 1976 (motsvarande beskattningsår) haft inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse, skulle därigenom få dubbelt avdrag för egenavgifter vid 1977 års taxering (se prop 1975/76:178 s 28). Någon dubbel avdragsrätt kunde dock inte komma i fråga för uppdragstagare, eftersom dessa fr o m år 1976 inte behöver erlägga egenavgifter och därför inte har rätt till schablonavdrag.

*Spärr mot för vid avdragsrätt*

En dubbel avdragsrätt för alla jordbrukare och rörelseidkare ansågs emellertid alltför generös. Botemedlet blev regeln i övergångsbestämmelserna enligt vilken avdragsrätten — för de egenavgifter, som fastställts vid debiteringen av slutlig skatt enligt 1976 års taxering — skall fördelas på tre år.

*Undantag från uppdelningstvånget*

Departementschefen ansåg emellertid att uppdelningen på tre år var omotiverad i vissa fall. Han föreslog därför bl a följande vilket godtogs av riksdagen

att dödsbo efter skattskyldig, som avlidit under år 1975 eller år 1976 eller motsvarande beskattningsår, vid 1977 års taxering på en gång skall få avdrag med belopp motsvarande de vid 1976 års taxering påförda egenavgifterna. Detsamma bör gälla i fråga om skattskyldiga som på grund av att de under år 1975 eller motsvarande beskattningsår lagt ned sitt jordbruk eller sin rörelse inte skall redovisa intäkt av jordbruksfastighet eller rörelse i sin deklaration till ledning för 1977 års taxering. Av förenklingsskäl bör likaså hela avdraget medges vid 1977 års taxering om summan av de påförda egenavgifterna understiger 3 000 kr.



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:16

Uppdelningen av avdraget på tre år syftade alltså endast på sådana skattskyldiga som både påfördes egenavgifter vid 1976 års taxering och ägde rätt till schablonavdrag på grund av inkomst under år 1976.

En uttrycklig regel som också fritar sådana skattskyldiga från uppdelningstvånget, vilka överhuvud inte haft inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse under beskattningsåret 1976, saknas däremot. Om detta bottnar i ett förbiseende eller att ett uttryckligt undantag inte ansetts erforderligt undandrar sig mitt bedömande.

Det måste i vart fall anses strida mot grunderna för övergångsbestämmelserna att vid 1977 års taxering vägra en uppdragstagare avdrag för egenavgifter, som påförts i anledning av 1976 års taxering, om han under beskattningsåret 1976 varken haft inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse. Härvid bortses givetvis från sådana fall då egenavgifterna på grund av 1976 års taxering understigit 3 000 kr. Uppdragstagare bör alltså enligt min mening få avdrag för hela det påförda beloppet vid 1977 års taxering.

Som stöd för den av mig hävdade tolkningen åberopas stundom vad som sägs i RSV:s handling för taxering 1977 (s 191). Tyvärr kan jag inte finna annat än att uttalandet i handledningen är oklart.

*Hans Bylin*



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:10:16